

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Aliæ Considerationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

ALIE CONSIDERATIONES,

Quæ pro libitu horâ Considerationi præfixâ usurpari, aut alijs Considerationibus substitui possunt.

Quia ex una parte varietas, sicut in alijs materijs, ita & in hac vel maximè delectat; ex altera verò Libri illi, qui alioqui copiosam pro Exercitijs Spiritualibus materiam suppeditant, plerumque materiam pro Considerationibus vel omnino non præscribunt, vel certè non nisi paucis verbis indicant, ideo ut hac etiam ex parte occurram, placuit pro varijs animæ necessitatibus & indigentijs varias etiam Considerationes adjungere, non ut omnes in uno secessu usurpentur, sed ut ex seligantur, quas sibi quisque pro Scopo suo magis proficuas existimaverit. Imò possunt etiam pro subsidio ad Meditationes de simili materia instituendas adhiberi, aut etiam extra consueta Meditationis & Considerationis tempora consideratè perlegi & ruminari, per easque velut ardentes prunas voluntas tepida ad fervorem, studiùmque perfectionis ac virtutis excitari, & inflammari. Si tamen per modum Considerationis ordinariæ adhibebuntur, oportebit primò examen circa illam virtutem aut vitium, de quo agitur, institui, & tum demum horum motivorum utpote valde efficacium ponderatio subjungi ad eum ferè modum, quem in solitudine Hagiophilæ à P. Paulo Barri observatum videmus.

CONSIDERATIO
DE AMORE INORDINATO
MUNDI.

1. **H**ominem, quem mendacem esse nōsti, summo studio
Hidivitas, cur Mundo tam fallaci fidem toties ad-
hibes?

2. Si modicum fermentum totam massam corrumpit,
quid illi sanum erit, qui Mundo miscetur, ubi tota massa cor-
rupta, & fermentum est?

3. Si Mundus ijs, qui fideliter ei serviunt, intolerabilis
est, & infidus, qualis erit tibi, qui ab eo, & à DEO defecisti,
utrique infidus? an non si regrediaris, Mundus ut fugitivum
flagellabit, & DEUS tanquam perfidum castigabit?

4. Mundus clamat: Ego deficio. Caro clamat: Ego de-
ficio. Diabolus clamat: Ego decipio. Christus clamat: Ego
reficio. Et Mundum cum Affectis etiamnum sequi non ha-
res?

5. Si bonus esset Mundus, stultè tamen præponerent
DEO, in quo est omne bonum; quanto stultius præponetur
cùm adeò malus sit?

CONSIDERATIO
DE AMORE CREATURARVM.

1. **Q**uæ mulier tam impudens est, ut dicat Marito su-
quære mihi illum, aut illum Virum, cujus consue-
tudine fruar, quia placuit mihi, plus quàm tu, alioqui non
quiescam? an non autem tu idipsum facis, cùm præ-
DEUM aliquid diligens, id à DEO petis?

2. Si Stultum crederes esse famelicum, qui pictum cibum
præferret vero ei, cur stultiorem non credis eum, qui panis-
culam & umbram bonitatis præferre audet infinitæ DEI bo-
nitati?

3. Si miseram judicas esse conditionem musculi, qui in
esca allectus se in insidias muscipulæ præcipitat; cur tu crea-
turas non fugis, quas, teste Salomone, Sap. c. 14. nōsti factas
esse in tentationem animæ hominum, & in muscipulam pe-
dibus insipientium.

4. Si detestaris Ethnicam, qui cultum soli DEO debitum idolo exhibet, cur tu amorem soli DEO debitum creaturæ impendere non erubescis?

5. Si Mercator unionem pretij inæstimabilis empturus jam plurima talenta pro ea obtulisset, & postea ne obolum addere cogeretur, totum contractum rescinderet, an non stultum iudicares? Cur ergo tu, ut DEUM possideres, omnia alia reliquisti, & nunc ut minimam quampiam creaturam relinquere non debeas, conventionem retractas?

6. Si juxta commune Philosophorum axioma expulsio privationis debet præcedere formæ introductionem, quomodo tu introducere in cor tuum poteris DEUM, si prius amorem creaturarum, quæ est privatio amoris DEI non expuleris?

7. Si divitias tuas rapere quis conaretur, doleres, & omni conatu resisteres; cur ergo non resistis amori inordinato creaturarum, qui cor tuum eripere tibi conatur?

8. Arca DEI non operabatur stupenda illa opera, quamdiu idolum Dagon in templo stabat; quomodo tu sperare poteris, DEUM mira in templo animæ tuæ operaturum, si etiamnum aliqua creatura, quam velut idolum colis & amas, in eadem anima tua requiescat?

9. Filijs Israël non nisi in deserto manna datum est; quomodo tu à DEO veræ consolationis manna sperare audes, si in deserto, id est, liber ab omni creaturarum amore non existas?

10. Si Filius Principis de formi Filix mendici aut mancipij se desponsaret, insanum crederes, & ægrè ferres; cur tu Filius DEI cum sis, adhærere per amorem vilissimis creaturis & audes, & gaudes?

11. Ut te, aut alium videas in speculo, pulverem prius à speculo aut oculo abstergis, cur DEUM aspicere cupiens luctum creaturarum ab oculo mentis tuæ non separas?

CONSIDERATIO

DE AMORE PROPRIO.

1. Si aliquis te seduxisset, ut ob scelus patratum in carcere remi conjectus, & gravissimis supplicijs adjudicatus jam esses, an non, si postea à Judice per gratiam ex carcere dimittereris,

tereris, summo odio Seductorem hunc tuum prosequeris, & insignem de eo vindictam caperes? cur ergo non eadem agis erga amorem proprium, qui in peccatum te suis fraudibus pertraxit, ob quod æternis ignibus adjudicandus fuisset?

2. Si Famulus ille in agone summo pere doluit, quod tandem tali Domino servierit, qui cum ne per mediam quidem horam à morbo liberare potuit; quanto magis tu olim doleris, quod amori proprio servieris, qui summorum tibi malorum causa extitit?

3. Ei, qui semel in gravis momenti negotio te decepit, nunquam amplius fides; cur ergo amoris proprii ductum etiamnum sequeris, qui toties te decepit?

4. An non stultum diceres eum, qui neglecto sapientissimorum Virorum consilio, unius pessimi & insani hominis suasionem sequeretur? quanto stultior ergo tu eris, si neglecto DEI, Sanctorum, & omnium Bonorum consilio & exemplo, quo Mundum cum suis vanitatibus spernendum dicunt, solum proprium amorem contraria suadentem audias?

5. Cur miseram censes Regum Principumque conditionem, si Adulatoribus eos faciles nimis aures præbere advertis; & non potius miseriorem reputas statum tuum, qui tan noxio Adulatori, id est, Amori proprio tam cupidè ac pertinaciter auscultas?

CONSIDERATIO DE VOLUPTATUM AMORE.

SI, quidquid animam ex corpore tuo pellit tam studiose ac potenter arcere satagis, cur voluptates admittis, de quibus dictum nōsti: non permanebit Spiritus meus in homine quia caro est?

2. Fenellæ Reginae pomum, telis ad tactum erumpentibus plenum, si tibi insidiarum conscio offerretur, onni conatu respueres; cur pomum voluptatis tot malis gravissimum refertum tam ardentè expetis, & contrectas?

3. Dum iter facis, lutosam viam, quanto potes, studio declinas; cur ad cælum tendens ultro per viam lutosam voluptatum, non sine defectionis & salutis periculo, incedere affectas?

4. Quale scelus crederes illius, qui Christum ex sacro

hierotheca eijceret, & ejus loco stercus reponeret; cur ergo tu, ejectione DEO ex corde, voluptatum stercus illius loco imponere non erubescis?

5. Si pudet sapere cum vulgo hominum, cur non magis pudet vivere cum vulgo bestiarum, & cum porcis in luto voluptatum volutari?

6. Quid diceres de eo, qui stercore avidè appeteret, & deglutiret? an non insanire eum crederes? cur ergo tu voluptates, quas S. Paulus & alij viri sancti ut stercore æstimabant, & averfabantur, tam cupidè quæris?

7. Angeli felicissimè vivunt, & tamen omnibus terrenis voluptatibus carent, cur non & tu abstines ab illis, ut in Angelorum conditionem transeas? quæ per æternitatem non desideraturus es, & eris beatus, potes modò non cupere, & non eris miser.

8. Ager corpore fastidit omnes voluptates, & averfatur, cur non idem possit is, qui mente sanus est? an fortè non poterit robur gratiæ, quod potest vitium naturæ?

CONSIDERATIO

DE INDIFFERENTIA.

1. **V**iator non quæ jucundior sit via, sed quæ rectior, quærit; cur ergo non & tu eam viam ad perfectionem & cælum, quæ rectior, id est, DEI voluntati conformior est, quæris, omisâ eâ, quæ tibi jucundior videtur?

2. Si unum omnes Christiani & Religiosi corpus sunt, cur pedis officium subire refugis? an non pedem æquè ac caput Sancti alicujus veneramus?

3. In Comœdia non qui digniorem Personam repræsentat, sed qui melius suam, quæcunque tandem illa sit, Personam agit, potior & laudabilior censetur; cur ergo tu non potius labores, ut Personam tibi commissam bene sustineas, quàm ut alia tibi, eâque dignior committatur? an nescis plerumque in Comœdijs Mendicos & Rusticos magis delectare & placere?

4. Si pretiosum liquorem continent faciliùs vasa vitrea, aut terrea; cur tu, qui DEO es vas electionis, ut portes nomen ejus coram Gentibus, major aureus, id est, in dignitate &

æstimatione constitutus, quàm per humilitatẽ vilis, atque adeò aptior ad nomen DEI portandum existere?

5. Ut cera imaginis formam suscipiat, mollem esse oportet; quomodo tu speras, in Christum te per imitationem transferendum esse, si per indifferentiam mollescere non studeas?

6. Reliquiæ Sanctorum non minori veneratione dignæ sunt, si in inferiori, quàm aliæ gradu collocentur; cur ergo tu tam sollicitè altiorem officiorum & dignitatum gradum affectas? cur non potiùs studeas crucifixum Christum representare? sic enim etiam in infimo gradu positus alijs prefereris.

7. Nihil differt, an ægrum in ligneo lecto, an in æreo colles, quia, quocunque transtuleris, morbum suum secum transfert; cur ergo tu non morbum potiùs curare satagis, quàm locum & officia mutare?

8. Planta non faciliè convalescit, quæ sæpiùs transferatur; quomodo tu sperabis in Spiritu proficere, si locum & officia perpetuò mutes? an non & hîc applicari potest notum illud, qui multùm peregrinantur, raro sanctificantur?

CONSIDERATIO

DE MINIMORUM ÆSTIMATIONE.

1. **I**N nulla re magis Artifices artem suam demonstrant, quàm in minimis; cur ergo non & tu per minimorum officiorum electionem & amorem ostendere conaris, quantum in perfectione profeceris?

2. Si omnia æstimantur ex animo & magnitudine illius cui offeruntur; cur tu minima non magni æstimas, quæ Maximo DEO offers, & maximo, si volueris, affectu offerre potes?

3. Gemmario de gemmæ pretio iudicanti, etiam communem tuum iudicium, assentiris; cur non & Christo minima quæque, & vilissima summè æstimanti perinde fidem adhibes?

4. Si is, qui separat pretiosum à vili, quasi os DEI est, ut Jeremias c. 17. loquitur, cur tu pretiosa officia & similia non separas spernendo, & vilia eligis, ut osculum DEI & amorem mercaris?

5. Christus ne minimum quidem apicem pro tua salute prætermisit, cur tu minima prætereas pro majestate & gloria illius?

6. Si is, qui iter magni momenti suscipit, & thesauros magnos portat, illam semitam magis eligit, quæ à latronibus & prædonibus tutior est; cur tu pro itinere ad cælum non magis viam humilium officiorum, quæ minus exposita est insidiis vanæ gloriæ & Diaboli eligis?

7. Si, dum laborandum est, ea libentiùs opera suscipis, quæ faciliùs & jucundiùs peraguntur; cur minima opera & officia tantopere refugis, ad quæ & minore conatu atque talentis opus est, & in quibus majores plerumque DEUS consolationes operanti largitur?

8. Si servus fidelitatem suam non magis demonstrare potest, quàm si etiã in minimis fidelis sit, cur non & tu per minimorum oblationem optas, occasionem tibi fieri fidelitatis tuæ erga DEUM demonstrandæ, ut audire olim merearis: Euge serve bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam?

CONSIDERATIO

DE FERVORE EXCITANDO.

1. Avarus nihil relinquit, quòd non cupiat, cum tamen desideria tantùm serviant majori torturæ, quid faceret, si simul ac concupisceret serid, res possideret, sicut tu facere potes? an multùm à te petitur, si exigatur, ut pessimos, id est, avaros imitando optimus fias, & tu facias pro tua gloria & salute, quod illi pro pœnis & morte tam studiosè agunt?

2. Si Mendico per unum diem facultas daretur ex regio thesauro, quantum vellet, & posset, auferendi, an putas unico momento oriaturum? an persuadere tibi potes, non omnem diligentiam & conatum in exporrandis divitiis adhibiturum? cur ergo tu tam tepidè te geris in immortalibus divitiis hoc perbrevis vitæ spatio congregandis?

3. Si salus tua, & omnium hominum à quovis tuorum operum penderet, an non summam in eo perfectè absolvendo diligentiam adhiberes? cum ergo nunc à quovis opere tuo pendeat

pendeat gloria DEI, quæ pluris facienda est à te; quam tuæ & omnium aliorum hominum salus, quomodo negligenter etiamnum illud peragere sustines?

4. Natura semper conatur meliori modo, quo potest opera sua facere; an gratia in te non poterit, quod natura suis viribus potest?

5. Qui diutiùs in loco aliquo commorari cogitat, quàm optimè eum instruere satagit; cur ergo tu pro æternitate uon quàm plurima merita præparas?

6. In omnibus alijs rebus optima vis habere, cur ergo non & vitam, & opera optima? cur in lapidibus & similibus rebus non vis decipi, & in teipso ac vita tua etiam affectas illudi?

7. Qui coram Rege, & ejus proceribus, spectacula exhibent, nihil magis laborant, quàm ut optimè Personam obgant; cur tu coram DEO & totâ curiâ cælesti non similes conatum adhibes in Persona tua representanda?

CONSIDERATIO

DE TEPORE IN PERFECTIONIS STVDIO.

1. **S**I infernum tantopere horres, cur teporem vitæ non fugis? an nescis sententiam DEI Isaia c. 4. prolatam: Maledictus, qui facit opus Domini negligenter? an non tepore tepidus, ut damnati, priuatur fruitione DEI? an non religio illi obscurus carcer est ob tenebras mentis? an non, ut Thomas Kemp. l. 1. c. 25. ait, habet tribulationem super tribulationem? an non perpetuò à Dæmonibus, & vermine conscientia vexatur? an non à peccato uno in aliud, velut ab una pœna gravissima in aliam præcipitatur? an non & ipse DEUM per nugas suas blasphematur, ut S. Bernardus loquitur? an non perpetuò contra Superiores murmurat, & Fratres suos saltè malis exemplis & operibus affligit: an non diem, in qua per professionem natus est, detestatur?

2. An non religio tua, quia separat pretiosum à vilis, id est animas à peccatis, cælestia à terrenis &c. quasi os DEI est, ut Jeremias c. 15. loquitur; cur ergo ob teporem vitæ non times pœnam illam DEI, Apoc. c. 3. propositam: quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo?

3. Si Legatus ad summi momenti negotia missus, omnia alia à dicto negotio ageret, nugisque tempus tereret, an non singulari Regis, à quo missus esset, odio, parâque gravissima dignum judicares? quid aliud autem tu à DEO expectare potes, si ad gloriam DEI, tuamque ac proximi salutem, quibus nulla possunt esse majora negotia, procurandam missus, vanitatibus & nugis operam tuam impendas, & alia omnia à Religioso agas?

4. Quam reprehensibilem diceres Choragum, qui Comœdiam Regi exhibere promittens, eundem Regem & Aulicos illius in theatro jam expectantes, longis moris falleret, iterumque ac iterum sine sperato spectaculo abire sine-ret? quid aliud autem tu agis, si Personam Religiosi coram DEO & Sanctis bene agere negligas?

5. Si miserum judicas Aëtopicum fuisse canem, qui frustum carnis ore tenens dum alteri frusto in aquis per reflexionem relucens inhiat, etiam verum frustum amisit, cur tu idem facere non erubescis, & dum terrenis consolationibus inhiat, etiam cœlestes vis amittere? an nescis illud Thomæ Kemp. Si tu respicis ad creaturas, subtrahitur tibi aspectus Creatoris?

CONSIDERATIO

DE TRIBVLATIONVM BONITATE.

1. Si credis mysterium Trinitatis, quia Christus revelavit, cur non etiam tribulationes esse bonas credis, quas Christus beatitudines vocavit?

2. Si tribulationes sunt Pegasus, ut P. Balthasar Alvarez dicere solebat, quibus celerrimè ad cælum tenditur, cur tristis, brevior tibi viam ad beatitudinem apertam esse?

3. Amici gaudent Manus suas premi ab amico, quia amoris signum est; cur tu ægrè fers animam tuam aut corpus à DEO premi in dilectionis ostensionem?

4. Principes hujus Mundi ut securius bibant, prægustari potum ab aliquo jubent; cur tu times, ne noceat calix tribulationum, quem à Christo prægustatam esse nôsti?

5. Gloriantur Mundani, si aureas cuspides vesti suæ insertas habeant; cur tu tribulationes auro quo vis pretiosiores dedecori esse putas?

6. Si media, quæ intellectum acuunt, tam promptè accipis; cur vexationem, quæ dat intellectum, respicis? an non, teste S. Gregorio, quicumque stultus est in culpa, sapiens erit in poena.

7. Cauterium in corpore pateris, ut salute corporis potiaris; cur pro salute animæ non tantundem facis.

8. Vinum absynthio licet amaro mixtum amas, ut calorem corpori concilies; cur ut calore charitatis exæstues, tribulationes non perinde diligis?

9. Arbor bona non potest malos fructus facere, cur ergo tribulationes à DEO immixtas, malas esse existimas?

10. Ne ager tuus herbis inutilibus repleatur, aratro eum proscindis; cur in animum tuum, ne urticis vitiorum scæci, tribulationis instrumentum admittere recusas.

11. Si frigus circumstans calorem per antiperistasin agget; cur tu ut in amore DEI proficias, à tribulationibus obideri refugis.

12. Si particulam materialis crucis Christi ab aliquo donatam magni beneficij loco, nec sine singulari gaudio accipis; cur spiritualis crucis partem, quæ longè præstantior est, eum tristitia & odio excipis.

CONSIDERATIO

DE MORTIFICATIONE ET CONTINENTIA SUI VICTORIA.

1. **S**ichem, ut potiretur nuptiis Dinæ, se totumque Populum circumcidi curavit; cur tu, ut per amorem copuleris Divinitati, per mortificationem te sensusque tuos circumcidere non conaris.

2. David, ut fieret gener Regis, libenter centum præputia obtulit; cur tu, ut fias amicus DEI, & Sponsus Divinitatis non promptè offeras præputia omnium cupiditatum.

3. Magni Principes non nisi in papyro tenera, & bene contusa, & circumcisa scribere solent; cur ergo non & tu DEO animum bene mortificatum, in quo conceptus suus scribat, offers.

4. Ut ij, qui scissionem membrorum admittere coguntur, leviùs ferant dolorem, variis medijs priùs caro mortificatur; cur non & tu, ut leviùs feras persecutionum & tribulationum

tionum violentiam, per mortificationem prius animum præparas.

5. Si lignum viride difficulter ignem concipis, quomodo tu speras à divinæ charitatis igne inflammari, nisi prius per mortificationem arefeceris mentem.

6. Saxum, si bene lævigatum sit, facilè, quocunque in locovult, Murarius collocat; cur tu, ut tam necessariam Religioso indifferentiam obtineas, non prius te per continuam mortificationem lævigare studes.

7. Si avis novis plumis contegi non potest, nisi veteres deponat; quomodo tu novis virtutum ornamentis vestiri poteris, nisi prius veteres mores inordinatorum affectuum deponas?

8. Si penna vel modico humore gravata sit, difficulter in altum sustollitur; quomodo ergo tu sperare potes, te per orationem facilè mentem ad caelos elevaturum, nisi prius ab omni luto terrenorum appetituum eam per mortificationis exercitium liberaveris?

9. Quid sentires de eo Duce, qui singulis ferè horis cum suis hostibus dimicans, semper victoriam & prædam referret; cur ergo non & tu ad similem laudem aspiras assidua tui mortificatione & victoriâ obtinendam.

CONSIDERATIO DE HUMILITATE.

1. **C**um Deus & homo habeant se sicut lignum v. g. continuum, & numerus, quorum iste tantò magis augetur, quantò magis illud diminuitur; cur tu non libenter minueris per humilitatem, ut tantò amplius Deus in gloria crescat?

2. Si Deus perinde ut natura vacuum non patitur; cur non ab omni tui æstimatione per humilitatem te evacuas, ut Deo & cœlestibus donis repleraris?

3. Filij hujus sæculi tanta agunt, & patiuntur, ut magnum sibi nomen comparent; cur tu te non, quantum potes, humilias, ut cum Christo acquiras nomen super omne nomen?

4. An nescis valles præ ceteris locis à radijs solis calefieri, & fecundari? cur ergo non & tu humilitatem potius, quàm altitudinem sectaris?

5. Si

5. Si vasa stercorum in vilissimo domus angulo collocantur, quid tu quereris vilissimum te haberi, qui cum esse debuisses, vas electionis, factus es vas malitiæ?

6. Si Creditor gaudet de debito, ex quo magnum fructum capere potest. soluto; cur tu tristaris ob contemptum, qui & maximè debitus tibi est, nec minùs salutaris, exhibitum?

7. Cur eum, qui in te utilissima te iuvat, amas, & veneraris, & non potius eundem amorem & honorem exhibes illis, qui te contemnunt, cum nullum officium vel medicamentum ad salutem utilius sit, quàm te ipsum vituperare & contemnere?

8. Si Princeps stabularios se præ omnibus alijs Familiæ amaturum & honoraturum promitteret, omnes hoc officium ambirent, cur ergo & tu humilitatem non amplecteris, cuius amatores præ alijs à Deo amandos & præmiandos esse nobis?

9. Quemadmodum cistra, quantò pluribus numeris subiungitur, tantò plus valet; sic homo, quantò pluribus se per humilitatem submittit, tantò amplius in meritis & æstimatione apud Deum crescit; cur ergo non omnibus subesse potius, quàm præesse appetis?

10. Si nihil optabilius est homini, quàm animi quies, ad quam prosequendam naturalis eum appetitus impellit, cur tibi tam aspera & molesta videtur esse humilitas, per quam solum vera animæ quies reperitur, ut Christus Matth. c. 11. restatus est?

CONSIDERATIO DE LAUDIS HUMANÆ CONTEMPTU.

1. **S**i laus nihil prodest laudato (alioqui enim quis & se, & sua laudando meliora efficere conaretur) an non stultissimè ages, si pro tot tantisque laboribus non aliud, quàm laudis præmium quæras?

2. In lapidibus tã sollicitatus es, ne adulterini offerantur, cur te viliorè lapide facis, & laudem adulterinã in te pateris?

3. Si pessimè eum facere judicares, qui non ageret id, quòd omnium Consultorum suffragia justissimè decernunt; cur tu etiamnum laudes appetere audes, cum tamen omnia quæ agis, & habes, contemptibilem te esse decernant?

4. Si doleres cibo valde dulci venenum mixtum esse, cur

bono operi laudem humanam, quo vis veneno magis noxiam immisceri, tantopere desideras?

5. In omnibus alijs causis Judicem apertum, id est, qui & propter scientiam possit, & propter integritatem velit, sincerè judicare, eligis; cur de operibus tuis judicium ferri ab hominibus cupis, quos plerumque ab affectibus suis corruptos malè judicare nòsti, imò nec posse verum judicium ferre, utpote qui intentionem, à qua tota operis bonitas pendet, non cognoscunt?

6. Si cum, qui de alienis gloriatur, tanquam suis, omnes oderunt, & derident, quid tu de talentis tuis aut operibus, tanquam ad te spectarent, laudem & gloriam quærens, aliud à Deo & Sanctis nisi displicentiam & indignationem expectare potes?

7. Si furtum omne cum honestis viris tantopere averfasis, cur rem omnium pretiosissimam, Deoquæ gratissimam, scilicet gloriam & laudem, eripere eidem Deo, & quidem inspectanti, non erubescis?

8. Quid sentires de eo, qui 100000. talenta debens Principi laudari cuperet de obolo soluto? æquè stultè tu agis, si de quocunque opere glorieris, cum etiam si omnia etiam possibilia virtutum opera fecisses, perinde se illa respectu beneficiorum Dei haberent, ac si obolum solvisses?

9. An non stultè ageret, qui Regem cum Aula pro spectatore habens, mendicis paucis placere cuperet? cur ergo tu hominum laudes tantopere desideras, cum Deum pro spectatore habeas, cujus unius judicium pluris faciendum est, quàm si ab omnibus Angelis & hominibus summè laudareris?

CONSIDERATIO

DE PATIENTIA IN GENERE.

1. Si Christus in tui sanitatem exhausti totum calicem passionis, cur tu saltem aliquot guttulas ad gloriam illius gustare renuas?

2. Qui amaritiam pilularum minus sentire volunt, hostiã easdem involvunt; cur non & tu tribulationes tuas Christi, qui pro nobis hostia factus est, passioni unis, ut leviùs illas feras?

3. Si Angelus tibi nuntiaret, esse divinam voluntatem, ut hanc

hanc vel illam adversitatem patiaris; an non libenter eam sufferes? atqui certior est fides, quam si Angelus de caelo nuntiaret, cur ergo promptè adversa excipere negligis?

4. Immensum aestimasses favorem, si vel unum istum flagelli excipere potuisses, ne Christo ille infligeretur, cur ergo non gaudes implere ea, quæ desunt passionibus Christi? nam Christus pro gloria Dei optavit omnes hominum cruciatus, & consequenter etiam hunc, quem sustines, laborem sentite; tolera ergo tu illum, & sic consolare Christum satisfaciens desiderio illius.

5. Solantur se alij in doloribus, si homines passionis socios habeant; cur tu non solatium hauris, quando vides te Deum passionis socios habere? si tribus Pueris in fornace Babylonica is, qui similis Filio Dei cum illis visus est, ignis æstum in ventum roris flantem convertit, quidni idem tibi in tribulationis fornace constituto facere possit Christus?

6. Quis mortem gravissimam meritis, non gauderet, si morbus ei adveniret, ob quem differretur, aut omnino auferretur supplicium? cur ergo tu non libenter patiaris quæcunque hujus mundi adversa, ut ab æterno supplicio libereris?

7. Urinatores pro vili præmio in aquas profundissimas se præcipitant, & tu pro cælesti præmio non libenter in mare tribulationum te conjicies?

8. B. Borgias omnia adversa tibi levia fecit, binos Legatos, scilicet cognitionem sui, & inferni præmittendo; quanto magis tibi omnes tribulationes jucundæ accident, si amorem Dei, Christi passi exemplum, considerationem inferni, & præmij cælestis præmiseris?

CONSIDERATIO

DE PATIENTIA IN SPECIE.

Contra Persecutiones.

1. **S**I Philosophiæ aut Theologiæ studiosi pro Benefactoribus specialibus agnoscunt eos, qui contra ipsos argumentantur, quia occasionem præbent profectus sui in doctrina ostendendi; cur tu eos, qui persequuntur, non diligis, cum & hi optimam tibi occasionem præbeant ostendendi, quantum in virtute profeceris?

2. Si eum, qui suâ actione effecisset, ut ad magnam dignitatem evehereris, meritò amandum & honorandum censes; cur illum odio prosequeris, qui suis persecutionibus causa fuit, ut ad similitudinem Christi, atque aded summam dignitatem provehereris?

3. Si liberi virgam, quâ Pater eos castigavit, osculari solent; cur tu eum, per quem velut instrumentum Pater æternus te castigat, non petinde amas, & exoscularis?

4. Si Erinaceo utiles sunt spinæ, quia contra infesta animalia eum defendunt; cur tu tristaris de Persecutoribus, qui velut spinæ te contra vitia defendunt?

Contra morbos.

5. Si duellum tibi esset cum altero, gauderes hostem ab amico debilitari, cur ergo non & corpus infirmari, cum quo perpetuum animæ tuæ duellum est?

6. Cauterium unius membri pateris, ut plura salves, cur non & corpus per infirmitatem aduri sinis, ut animus sanetur.

7. Si alas cum Davide optares, quibus ad DEVM celerius queas pervenire, cur infirmitates recusas, de quibus scriptum: multiplicatæ sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt.

8. Si à Principe gaudes visitari, cur non etiam à DEO? cur non sequeris senem dolentem, quòd anno quodam per morbum visicatus non sit?

Contra mortem.

9. Si tempus illud optimum censes ad sanguinem mittendum, aut crines tondendos, quod Astrologi designant; cur non & illud genus mortis, & tempus optimum censes, quod DEUS præscripsit?

10. In via lassatus eam celeriter finire petis; cur ergo vitam molestam longius prolongari optas?

11. Si corpus est carcer animæ, cur non quàm celerrimè dissolvi cupis vincula, & te cum Christo?

12. Si Creditor tibi molestus est, an non gaudes, si debitum illi solvere possis; cur ergo debitum mortis ipsi Naturæ tam agrè persolvis?

CONSI-

CONSIDERATIO
DE VOLUNTATE DEI.

1. Iacob Patriarcha tam copiosam à Patre suo benedictionem obtinuit, quia semel tantum cibum ei gratum obtulit; quid tu sperabis, si singulis ferè momentis Christo Patri tuo cibum gratissimum voluntatis divinæ offeras?

2. Si illi, qui venenum timent, continuò theriacam fumunt; cur tu, ut adversa non noceant, non arripis voluntatem divinam, quæ sola facit, ut in bonum omnia adversa convertantur?

3. Si verba illa: fiat mihi secundum verbum tuum: effecerunt, ut humanitas Christi verbo uniretur; cur tu eadè verba dicere efficaciter non studes, ut cum tota SS. Trinitate per voluntatis tuæ cum divina unionem uniaris?

4. Si illi, qui in nuptijs Canæ Galilææ vinum per B. V. obtinere voluerunt, priùs debuerunt, quicquid Christus dicebat, servare, & facere, cur non & tu, quicquid dicitur Deus, libenter facis, ut veræ lætitiæ vinum obtineas?

5. Eadem voluntas est, quæ Deus pro te incarnari & mori, & esse in Sacramento, & te prædestinare voluit, cum eadè quæ te hanc afflictionem pati vult; cur ergo illam ut bonam amplecteris, hanc ut malam rejicis?

6. Quicquid tibi evenit, Deus infinitè bonus, sapiens & potens permittit, aut ordinat; cur ergo tu reprobas id, quod approbant, & in quo divina attributa occupantur?

7. Qui vehitur navi, totum se Naucleri arbitrio permittit, ut eum in terram deponat; cur ergo tu Deo te non permittes, ut in cælum te viâ, quæ ipsi placuerit, ducat?

8. Vel adversa tibi immittit propitius Deus, vel iratus. Si propitius, cur non consenties tuo bono, & gratias ages? Si iratus, cur non cedis, ut mitigetur?

9. An non factus es ad gloriam DEI? cur ergo ob labores & dolores conquereris? an non in his æquè, imò melius fortè finem tuum obtinebis, quàm in prosperis?

10. Si cælum in altera vita tantopere appetis, cur non in ista? cur ergo non unum vis cum Deo, ut, quod vis, semper habeas, atque ad eò beatus sis?

11. Si optio daretur intellectum tuum cum Angelico intellectu permutandi; promptè id faceres; cur tergiversaris voluntatem tuam cum divina permutare?

CONSIDERATIO
DE VOLUNTATE PROPRIA.

1. Voluntas propria si cesset, infernus non erit, teste S. Bernardo, cur ergo tu clavem ad infernum non ultro abjicis?

2. Si facere voluntatem tuam malam tam dulce tibi videretur, quàm dulce erit illam relinquere, & voluntatem Dei facere, quæ optima est, & non nisi optima velle potest?

3. Beati in cælis sine ullo vestigio proprii velle, aut nolle vivunt, & tamen summam lætitiã habent; quis ergo durum dicat, voluntatem propriam abnegare?

4. Si in eo, in quo quis deliquit, justè punitur, cur te, qui per voluntatem peccasti, non in voluntate quoque per abnegationem illius insigniter castigas?

5. Unusquisque fugientem Famulum sectatur, & in Jus suum asserit; cur tu fugientem voluntatem non insequeris, & ad Deum reducis, maximè cum plurius interfit Dei, quàm tuã, eam reduci?

6. Si Deus tibi omnipotentiam suam communicare vellet, an non odio haberes illum, qui te ab hoc beneficio impedit? cur ergo voluntatem tuam amas, quæ impedit, ne idem cum Deo velle & posse habeas?

7. Si ad publicum rogam damnatus, privatim capite plectereris, an non hanc gratiam magni beneficii loco duceres, promptèque acceptares? cur ergo ob peccata tua ad æternos ignes damnatus, non libenter caput, id est, propriam voluntatem amittis, maximè cum ob tale factum merearis æternum & beatè vivere?

8. Si Filium aut alium hominẽ, quem in tua potestate haberes, à Directore ipsi dato malè regi videres, mox hoc remitto alium ei constitueres; cur ergo non & te ipsum advertens pessimè à propria voluntate regi, meliorem tibi directorem, nempe divinam voluntatem constituis?

CONSIDERATIO.

DE VOTIS RELIGIONIS.

1. Qui pretiosum thesaurum habet, non patitur in eorum glutem; cur tu Deum in corde gestans, res vilissimas per amorem immiscere cupis?

2. Philosophi olim omnia reliquerunt, ut cælum speculari possent; tu ut cælum omnino possideas, non idem libenter facies?

De Voto Paupertatis.

3. Qui æstuant, omnia, quantum honestas patitur, vestimenta abjiciunt, cur tu amore divino exæstuans, non omnium rerum creaturarum amorem abjicis?

4. Si is, qui Christi Personam in Cruce representaret, vestimentis optimis se ornaret, optimūque cibum ac potum expeteret, an non stultitiam rideres? cur ergo tu Christum crucifixum imitari cupiens, omnium rerum abundantiam habere desideras?

De Voto Castitatis.

5. Dum Virginis signum in Zodiaco regnat, tota terra illius influxibus subjecta fragifera efficitur; cur ergo tu castitatem in animo tuo oriri, & regnare non facis, ut fructum copiosum virtutum, meritorum, & gratiæ apud Deum & homines referas?

6. Ne corpus langueat, cœnosam & humidam terram, quanto potes studio devitas, cur ergo animam tuam non perinde ab immundi corporis habitatione abstrahis, ne noxios peccatorum & imperfectionum humores contrahas?

7. Si turpe & sacrilegum putas, imaginem alicujus Sancti veste maculata induere, cur animam tuam, quæ est imago Dei, maculato, & per luxuriam conspurcato corpore regere non erubescis?

De Voto Obedientiæ.

8. Totum te mille titulis debes Deo, cur ergo solam animam, & non etiam corpus purificas, ut totus mundus offeraris?

9. Si Viatori in itinere periculoso se offerret Comes extra te nescius, an non promptè ei se jungeret, & pareretur? Cur ergo tu

go non & tu obedientiam fallere nesciam pro duce itineris ad perfectionem & cælum assumis?

10. Si in omnibus actionibus appareret Angelus, & quid, ac quo modo agendum, aut omittendum sit, diceret, quàm felicem te putares? atqui certior es de voluntate Dei, si superior præcipiat, cur ergo non beatum te putas, quòd eum sequi & audire possis?

11. Si in fide suspectus censeretur, qui auream tantùm crucem adorare veller; cur non & tu suspectam habeas obedientiam tuam, si doctos tantùm, & virtuti deditos superiores colere, illisque obedire velis?

12. Si iter asperum acturus mavis equo, quàm pedibus incedere, cur non & alienis magis pedibus, id est, iudicio & voluntate Superioris nixus iter salutis difficillimum peragere cupis?

CONSIDERATIO.

DE REGULARUM OBSERVATIONE.

1. Si milites suas leges (die Artickl Brieff) etiam sub pœna capitis observare coguntur; an tu, qui militem Christi te profiteris, regulas tuas minori cum diligentia observabis?

2. Si Artifices pretiosum opus facturi, gaudent bonam sibi Ideam aut Protopypon offerri; cur tu Christum expressurus non gaudeas, quòd perfectissima illius Idea aut Forma (ein Modell) per regulas tuas tibi offeratur? cur ergo animum tuum amore Christi liquefactum non totum transfundis in hanc formam?

3. Si servus, qui super pauca fuit fidelis, super multa constitui meruit; an non & tu multa & magna sperare præmia poteris, si paucas regulas tuas fideliter custodiveris?

4. An non felices se æstimarent Discipuli examen subituri, si quæstiones in eo proponendas prius nõssent? an non toto animi conatu ad eas optimè resolvendas se præpararent? cur ergo non & tu summam in regulis observandis adhibes diligentiam, cum scias, de his potissimum te in extremo iudicio rationem redditurum?

5. Si Superiorem insigni sanctitate, prudentia, & suavitate præditum omnes subditi amant, & reverentur, cur tu non similem amorem & observantiam Regulis tuis exhibere

studes, quæ summam sanctitatem, prudentiam, ac suavitatem continentem, voluntatem Dei æquè ac superior indigeant?

6. Si Actor in Comœdia omnes regulas à Comico datas tam diligenter observat, ut paucis hominibus placeat curtu, ut Deo & Angelis jucundum spectaculum exhibeas, non perinde singularem omnium regularum à Fundatore tuo restarum rationem habeas?

7. Si ad Patriam proficisci velles, & multi, qui ad eam feliciter pervenissent, vestigia certa tibi reliquissent, an non libenter ea, & promptè calcares? cur ergo vestigia Regulis à tot, tamque Sanctis viris impressa non sequeris.

8. Si Deus digito tibi viam ad cœlum monstraret, an non beatum te diceres? an à tali via vel latum unguem declinares? cur ergo à Regulis tuis tam facilè discedis? an non hæc sunt digitus Dei, ut olim Pontifex quidam de Regulis Societatis JESV dixit?

CONSIDERATIO DE AMORE DEI.

1. **S**I ideo amas, ut benè per amorem sit tibi, cur ardeas, quæ hoc ipso quòd ames, miser eris? cur non potiùs amas illum, qui etiam inter ipsas vitæ miseras faciet te bonum, & olim sui fruitione beatum? cur amas bonum, quod indiget bono, & non potiùs, quod affluit bonis? cur oculis pulchrius, & palato jucundius quæris, & non perinde, quod voluntati est melius?

2. Triangularis figura non potest à globo impleri: quomodo tu sperare audes, cor tuum triangulare ad SS. Trinitatis imaginem factum, à rotundo mundo satiatum iri?

3. Si amantibus Deum supplicia essent proposita, adhuc tamen toto corde amare Deum deberemus ob infinitam ejus bonitatem, & tantum erga nos amorem; quàm stultum erit, nunc eum non amare, quando non amantibus æterna supplicia, & amantibus æterna gaudia sunt proposita?

4. Si hodie tibi daretur facultas, ut in Angelicam naturam transire posses, cum gaudio conditionem acceptares; cur ergo non potiùs per amorem in Deum transformari studes juxta notum illud S. Augustini: *Si terram amas, terra es: si Deum amas, quid vni, ut dicam, Deus es.*

5. Deus

5. Deus amore tui assumpsit humanitatem, cum qua omnis generis miseriam eidem communicatam sunt; cur tu amore illius unire tibi non studeas Divinitatem, cum qua omnia tibi bona evenient?

6. Si Aulici supremi ob unicum peccatum ex Regis mandato suspenderentur, & stabularius post mille gravissima delicta liber ab eodem Rege dimitteretur, an non summè obligatum ad amandum diceres? & quid tu facies, si memineris, damnato ob unicum peccatum Lucifero, & socijs ejus, te post tam gravia crimina non modò liberum dimissum, sed etiam inter intimos Amicos adscitum esse.

CONSIDERATIO

DE AMORE PROXIMI.

1. Si optares, Christo in tertis degenti convivere, & inservire potuisses; cur modò non eadem servitia & obsequia charitatis proximo exhibes, cum scias, dixisse Christum, quamdiu uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis.

2. Si vestem insignia Domini referentem, aut imaginem Domini sui laceraret, & inhonoraret, gravem culpam diceret; cur tu charitatem Proximi, ex qua cognoscuntur veri Discipuli Christi, lædere non horres? aut proximum tuum, qui imago Dei est, violare?

3. Qui diligit domum aut vestem, etiam materiam, ex qua domus aut vestis fieri solet, amat; cur ergo tu homines malos, ex quibus Sancti fieri possunt, non diligis?

4. Si Virgo nupta Marito Filios habenti, Matrem se horum factam credit, atque adeò materno affectu diligit; cur tu, cujus anima Christo desponsata est, non omnes homines, quos Christus in cruce genuit, ut tuos Filios agnoscis, atque ut Mater diligis?

5. Si spinas in horto toleras, & amas, ut vel semel in anno ferant rosas; cur non & proximum tuum magna cum charitate supportas, ut suo tempore optatum virtutis fructum ferat?

6. Si ad vitandum dolorem tam studiosè caves omnem vel minimam membrorum divisionem; cur à Proximo tuo, qui tecum spirituale est membrum ejusdem corporis, tam facilè te per odium, aut aliud dilectioni contrarium vitium dividi, & separari permittis?